

معرفی‌های گزارشی

◀ کلیات

◊ فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه میرزا محمد کاظمینی

سید جعفر حسینی اشکوری، قم، مجمع ذخائر اسلامی، ۲ ج.

گنجینه اسناد و نسخ خطی بنیاد فرهنگی- پژوهشی ریحانه الرسول (س) دارای دو هزار نسخه خطی، حدود شش هزار سند قدیمی و دو هزار نسخه چاپ سنگی است. فهرست نسخه‌های خطی این کتابخانه در دو دفتر گرد آمده است که مجموعاً معرفی ۵۵۰ نسخه از دو هزار نسخه را در بر می‌گیرد.

نحوه فهرست‌نگاری این مجموعه کتب همراه با توضیحات مختصری است که برای اولین بار معرفی می‌شوند. در این فهرست، هر کتاب در بخش کتابشناسی و نسخه‌شناسی مورد شناسایی قرار گرفته است.

در بخش نسخه‌شناسی آگاهی‌های مربوط به اندازه، خط، آرایش‌ها، وقف‌ها، مالکیت‌ها و یادداشت‌هایی را که از دید نسخه‌شناس ضرورت دارد درج شده و در بخش کتابشناسی به آوردن نام کتاب، مؤلف، زبان، موضوع و جمله آغازین بسنده کرده است.

در پایان هر جلد، پنج نوع فهرست برای سهولت دسترس مراجعین به کتاب در

نظر گرفته شده است.

◊ کتاب‌هایی که دنیا را تغییر دادند.

رابرت بینگهام داونز؛ مترجم: احمد آرام، ... [و دیگران]، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۲۶۶ ص، رقعی.

نگارنده در این کتاب، ضمن نمایان ساختن قدرت و تأثیر کتاب، ۱۶ اثر برجسته که به زعم وی «دگرگون‌کننده» تاریخ بوده‌اند، نقد و بررسی می‌کند.

این کتاب‌ها عبارتند از: امیر؛ عقل سلیم؛ ثروت ملل؛ رساله‌ای در باب اصل جمعیت؛ نافرمانی اجتماعی؛ کلبه عمو توم؛ سرمایه؛ تأثیر و نفوذ قدرت دریایی در تاریخ؛ مرکز ثقل جغرافیایی تاریخ؛ نبرد من؛ درباره گردش افلاک آسمانی؛ حرکات قلب؛ اصول ریاضی؛ اصل انواع؛ خواب‌گزاری؛ تئوری خاص و عام نسبیّت.

◊ تحویل اطلاعات در قرن بیست و یکم: خلاصه مذاکرات چهارمین کنفرانس بین‌المللی خدمات اطلاع‌رسانی انتفاعی در کتابخانه‌ها

سوزان وارد، یم فانگ، تامی نیکلسون دبری؛ مترجم: حسین مختاری معمار، تهران، چاپار، ۱۷۲ ص، رقعی.

در این کتاب مقالات چهارمین کنفرانس بین‌المللی خدمات اطلاع‌رسانی انتفاعی در کتابخانه‌ها گرد آمده که عناوین آنها بدین

قرار است: خطابه اصلی چهارمین کنفرانس بین‌المللی خدمات اطلاع‌رسانی انتفاعی در کتابخانه‌ها؛ ملاحظات ویژه برای خدمات انتفاعی در کتابخانه‌های عمومی؛ ملاحظات ویژه برای خدمات انتفاعی در کتابخانه‌های دانشگاهی؛ شناخت سازمان مادر و محیط تجاری - معیارهایی برای موفقیت؛ تهیه یک طرح تجاری کارآمد برای خدمات انتفاعی؛ قیمت‌گذاری و برآورد هزینه در خدمات اطلاع‌رسانی انتفاعی؛ حق تألیف و تحویل مدرک انتفاعی؛ آینده برای متخصصان اطلاع‌رسانی؛ بازگشت به سوی آینده؛ جمع‌بندی چهارمین کنفرانس بین‌المللی خدمات اطلاع‌رسانی انتفاعی در کتابخانه‌ها.

◊ اولویت‌های پژوهشی بخشی تا پایان برنامه سوم تهران، مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، ۶۴ ص، وزیری.

در فصل نخست کتاب دو روش تعیین اولویت‌های پژوهشی معرفی می‌شود که عبارتند از: روش‌های متعارف تعیین اولویت‌ها؛ روش تعیین اولویت‌های پژوهشی در شورای تحقیقات و فناوری. در سه فصل بعدی به ترتیب: عناوین اولویت‌های پژوهشی تا پایان برنامه سوم به تفکیک سازمان‌های اجرایی، و عناوین

کتابخانه کنگره جزو اولین کارهای مرکز کتابداری سابق بود... دو جدول معروف برای نشانه مؤلف وجود دارد یکی جدول سه رقمی کاتر-سن برن که معمولاً رده بندی دهدی دیویی به کسار برده می شود و دیگری جدول کوچکی است که در کتابخانه کنگره تدوین شده و عموماً با رده بندی خاص آن کتابخانه مورد استفاده قرار می گیرد. در کتاب ضمن معرفی نشانه مؤلف برای استفاده در رده بندی کتابخانه کنگره، چگونگی استفاده از جدول نشانه مؤلف برای مقاصد مختلف - با ذکر نمونه هایی چند- تشریح می شود.

◊ خرد جاویدان: مجموعه مقالات همایش نقد تجدد از دیدگاه سنت گرایان معاصر شهرام یوسفی فر، تهران، دانشگاه تهران، دانشگاه، تهران، تحقیقات و توسعه علوم انسانی، ۳۹۶ص، وزیری.

مجموعه حاضر شامل ۲۸ مقاله درباره سنت و سنت گرایی است که در همایش نقد تجدد از دیدگاه سنت گرایان معاصر عرضه گردیده است. گفتنی است این همایش در مؤسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، دانشگاه تهران در سال ۸۲ برگزار شد. عناوین این مقالات عبارتند از: در معنای سنت؛ خمیره ازلی یا حکمت جاویدان از نظر سهروردی؛ سنت گرایی و بنیادگرایی؛ نقد شوان بر فلسفه های جدید؛ فریتیف و شوان و وحدت درونی ادیان؛ مراتب آگاهی در جامعه سنتی و متجدد؛ روش مطالعه ادیان از دیدگاه سنت گرایان؛ نقد فلسفه جدید از دیدگاه گون و شوان؛ فریتیف و شوان و معنای زیبایی؛ دین زردشتی از نظرگاه جاویدان خرد؛ اجتهاد، سنت و تجدد؛ بحران هویت، در آمدی بر آسیب شناسی زبان و اندیشه در هنر معاصر ایران؛ هنر و هویت (صنایع

طی نامه ای، با پیشنهاد ما مبنی بر استفاده از نشانه BBR موافقت کرد. بازنویسی حاضر حدود ۱۵۰۰ شماره را در بر می گیرد... چگونگی سیر تحول و تکامل فلسفه اسلامی و نحوه تفکیک و تقسیم بندی آن به دوره های خاص و نامگذاری این دوره ها بحث و نظرهای مختلفی را برانگیخته و تاکنون هم توافقی عام بر سر آن انجام پذیرفته است. در رده بندی حاضر از پیشنهاد آقای دکتر اسماعیل واعظ جوادی با جرح و تعدیل هایی استفاده شده است. تاریخ ۱۲۰۰ ساله فلسفه اسلامی به پنج دوره یا عصر تقسیم بندی شده است: عصر ترجمه (قرن های ۲ و ۳)، عصر صاحب نظران (قرن های ۴ تا ۶)، عصر شارحان (قرن های ۷ تا ۱۰)، عصر تجدید حیات (قرن ۱۱)، عصر مدرسان (از قرن ۱۲ تا زمان حاضر). فرامای رده بندی BBR با کلیات، آثار مرجع و تاریخ فلسفه شروع می شود و پس از جنبه های اختصاصی و مباحث خاص فلسفی که بر حسب موضوع الفبایی شده و قابل گسترش است به فلسفه دوره های خاص می رسد. این قسمت بر حسب قرن تقسیم بندی شده است و به ترتیب از قرن ۲ هجری شروع می شود و تا قرن حاضر ادامه می یابد. در هر عصر ابتدا مجموعه ها، آثار کلی و جنبه های خاص قرار دارد و سپس نام فیلسوفان و متفکران و مترجمان بر حسب ترتیب الفبایی بر شمرده می شود. نام فیلسوفان مستندسازی شده و تا آن جا که ممکن بوده تاریخ دقیق تولد و وفات هر یک ذکر شده است.

◊ نشانه مؤلف: برای استفاده در رده بندی کتابخانه کنگره

پوری سلطانی، زهره علوی، تهران، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۴۴ص، وزیری. نشانه مؤلف برای استفاده در رده بندی

مأموریت های پژوهشی به تفکیک استان ها درج گردیده است. در صفحه پایانی کتاب، توضیح واژگان کلیدی متن آمده است.

◊ فهرست کتاب های فارسی شده چاپی از آغاز تا سال ۱۳۷۰: نمایه

موسی الرضا باشتنی، مهین فضائلی جوان، عباس کیهانفر، مشهد، بنیاد پژوهش های اسلامی، ۹۲۴ص، وزیری.

جلد چهارم از این مجموعه شامل نمایه های کتاب به شکل الفبایی که در آن به شماره مسلسل ردیف کتاب ها ارجاع می شود. مبنای کار در مستند کردن اسامی اشخاص، کتاب فهرست مستند اسامی مشاهیر و مؤلفان کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران است. عنوان های اصلی کتاب ها، یا توجه به گستره کمی، به انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عربی و سایر زبان ها آمده است. نمایه این مجموعه در قالب عنوان هایی فارسی، مؤلفان، عنوان های اصلی انگلیسی، فرانسه، آلمانی، عربی، و سایر زبان ها، همچنین نام ناشران فراهم آمده است.

◊ رده BBR فلسفه اسلامی: بازنویسی و گسترش فلسفه اسلامی در نظام رده بندی کتابخانه کنگره کامران فانی، تهران، کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۸۲ص، وزیری.

نگارنده در باب انگیزه تدوین کتاب خاطرنشان می کند: با توجه به این مسائل [عدم نشانه ای خاص برای فلسفه اسلامی] و ناهماهنگی هایی که ضمن نه رست نویسی کتاب های مربوط به فلاسفه یا فلسفه اسلامی به وجود می آمد چاره ای جز بازنویسی و تدوین مجدد نلسفه اسلامی نبود. از آن جا که تعداد رده بندی های تخصیص داده شده در رده بندی کنگره کفاف همه مباحث فلسفه اسلامی را نمی داد، ضمن نامه ای از کتابخانه کنگره خواستار تخصیص نشانه اختصاصی شدیم که نهایتاً کتابخانه کنگره

دستی در پرتو سنت)؛ هنر یونان از دیدگاه کومارا سوامی؛ سنت، تجدد و هنر؛ نقش هنر مبتنی بر تفکر سنتی در تعالی انسان؛ چیستی رمز سنتی؛ معماری دینی از دیدگاه تیتوس بورکهارت؛ معماری ذاکرانه، یادداشتی در مناسبات عملی ذکر با معمار و فعل معماری؛ چرا سنت گرا نیستیم؟؛ هستی‌شناسی و مراتب وجود در دیدگاه سنتی؛ زبان رمزی در آثار افلاطون؛ مروری بر آرای رنه گنون درباره صنعت جدید؛ تعارض سنت و تجدد در دنیای معاصر (طرح یک نظریه)؛ جمع سنت و تجدد از دیدگاه استاد مطهری؛ سنت‌گرایی و نگره تاریخی؛ سفسطه‌ها در نقد تجدد؛ مسیحیت، چالش‌ها، پارادوکس‌ها و ریشه‌های تاریخی علم‌گرایی و دین‌گریزی در مغرب زمین.

◇ مجموعه مقالات عباس اقباس آشتیانی

سید محمد دبیرسبافی، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۷۰۰ ص، ج ۳، وزیری.
در سومین جلد از مجموعه حاضر تعدادی دیگر از مقالات عباس اقبال آشتیانی (۱۲۷۵ تا ۱۳۳۴) درج گردیده است. همچنین نام مجله‌ای که هر مقاله پیش از این در آن چاپ شده، نیز سال چاپ و شماره صفحه مجله به طبع رسیده است. عناوین برخی از این مقالات عبارتند از: عاقبت نادرشان؛ گزاردن و گذاشتن و گذشتن؛ یک سند مهم در باب زبان آذری؛ مطبوعات زیان‌آور؛ قصیده انوری در فتنه غز و استمداد از خاقان سمرقند؛ به یاد دو مرد بزرگ؛ ادیب پیشاوری و کمال‌الملک غفاری؛ اولین دوربین نجومی جدید در ایران؛ قاتل حقیقی میرزا علی اصغر خان اتابک و داستانی از مبلغین عیسوی در ایران.

◁ فلسفه و کلام

◇ به سوی حکومت جهانی امام مهدی (عج)

علی اکبر حصاری، تهیه مؤسسه انتظار نور، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲، ۱۱۱ ص.
کتاب «به سوی حکومت جهانی امام مهدی (عج)» نیز بر آن است تا نخست ابعاد از ظلم و جور آخرالزمان را بر پایه واقعیت‌ها و آمار به تصویر کشد، آنگاه وضعیت مستضعفان عالم در شرایط نابرابر جهان امروز، چنان روشن می‌شود که بتوان قضاوت کرد آیا به حد اضطرار نزدیک شده‌اند یا نه؟ سپس با نیم‌نگاهی به فرآیند سیاست‌های راهبردی استکبار جهانی، احتمال شکل‌گیری حکومت جهانی را بررسی و در پایان سرنوشت صلح و عدالت را مرور می‌کند تا معلوم شود آیا راهی برای تحقق آن، جز به دست منجی موعود الهی وجود دارد؟ در نهایت اشاره‌ای به نقش مصلحان در ایجاد زمینه ظهور منجی و پیروزی نهایی حق نیز شده است.

◇ منبر الوسیله در تعلیم و تربیت اخلاق

سید ابوالقاسم دهکردی، قم، بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲، ۲ ج.
این کتاب مشتمل بر دیدگاه‌های اخلاقی، عرفانی، فلسفی و تجربه‌های سلوکی ایشان است. وجود شعر، حکایت و ذکر مصایب ائمه اطهار (ع) از ویژگی‌های این کتاب و نشانه ارادت خالصانه مصنف به خاندان عصمت و طهارت است.

این عارف در مقدمه کتاب می‌نویسد:

«این کتاب، مرکب عروج من به سوی پروردگار است. سعادت دنیا، بهروزی آخرت و سلامت دین را در عمل بدان می‌دانم. این را برای خودم و هر آن که از من پیروی کند، نوشته‌ام. به درستی که مطالب این کتاب را قرارداد خدای تعالی در قلبم، و به واسطه آن شرح صدر پیدا نمودم و روشن شد چراغ جانم...»

منبر الوسیله در دو جلد عرضه شده که جلد اول آن درباره عدل و توحید و جلد دوم آن مربوط به اصول سه‌گانه است.

◇ جاودانگی

رضا اکبری، قم، بوستان کتاب قم، ۴۶۰ ص، وزیری.
مؤلف در این کتاب کوشیده با بیانی صریح و واضح، تصویر جاودانگی را از دیدگاه متفکرانی چون افلاطون، ابن‌سینا، فلوطین، شیخ اشراق، ملاصدرا، هیک و پرایس بررسی نماید. بیان تاریخیچه مسئله، بررسی مسائل فلسفی که در فهم و تحلیل جاودانگی دخیل‌اند و طرح نقد ادله مثبتین به شیوه‌ای مقایسه‌ای محتوای کتاب را تشکیل می‌دهد.

◇ منطق الملخص

محمد بن عمر فخر رازی، تهران، دانشگاه امام صادق (ع)، ۴۸۰ ص، وزیری.
کتاب، به شیوه اشارات بوعلی تدوین شده است. روی آورد فخر در این اثر؛ ارایه نظام سازگار از منطق با پیروی از نظام دوبخشی ابن‌سیناست، ام ملاحظات انتقادی و تکمیلی فراوانی در خصوص آرای بوعلی می‌آورد. در اثبات مسائل منطقی به دو طریق حجت (برهان) و استقرار عطف توجه دارد و در ارائه برهان ابتدا طریق «ان» را اخذ می‌کند آن‌گاه به بیان «لم» اشاره می‌نماید. د پاره‌ای از مسائل مثل قاعده الواحد؛ استدلال کلام... روی می‌آورد. این کتاب، به زبان عربی، براساس چهار نسخه خطی تصحیح شده است. بخش تعلیقات کتاب، ملاحظات توضیحی انتقادی و تکمیلی است. گزیده‌ای از شرح کاتبی بر الملخص و همچنین حواشی نسخه کتابخانه جمهوری اسلام ایران در تعلیقات آمده است.

◇ الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه

محمد بن ابراهیم صدرالدین شیرازی، تهران،

بنیاد حکمت اسلامی صدر، ۷۶ ص، وزیری. جلد نهم از مجموعه عربی حکمت متعالیه اثر ملاصدرا، شامل ابواب هشتم، نهم، دهم و یازدهم است. مؤلف، باب هشتم را با تقریر برهان عرش بر ابطال برهان تناسخ آغاز می‌کند و در ضمن کلیاتی را در باب اقسام مختلف تناسخ و ابطال آن مطرح می‌سازد؛ همچنین نظر خود را درباره وحدت نقش و قوای آن - به مثابه شاهدهی بر ابطال تناسخ - بیان می‌کند. باب نهم درباره ملکات نفس انسانی، و فعل و انفعالات نفس، همچنین منازل و مقامات انسان است. باب دهم به معاد و کیفیت پیدایش روح و بازگشت آن اختصاص دارد. باب یازدهم نیز در اثبات معاد جسمانی و احوال آخرت است.

◊ غایات و مبادی: شرح نمط ششم از کتاب الاشارات و التنبیهاث شیخ‌الرئیس ابن سینا حسین بن عبدالله ابن سینا؛ مترجم: احمد دهبشتی، قم، بوستان کتاب قم، ۳۳۴ ص، وزیری. این نوشتار شرح نمط ششم از کتاب الاشارات و التنبیهاث اثر ابوعلی سیناست که طی مباحث مختلف، از ذات واجب‌الوجود و نفی عرض زاید بر ذات بحث کرده است. فصل اول تا چهاردهم، درباره غایات و فصل پانزدهم تا سی و ششم درباره مبادی غایات (عقول) و راه‌های سه‌گانه اثبات آنها و فصل سی و هفتم تا چهل و دوم درباره ترتیب نظام هستی است. به زعم شارح کتاب، شیخ‌الرئیس در این نمط به سه نوآوری دست یافته و با این نوآوری‌ها از حکمت مشاء فاصله گرفته است: تجرد نفوس فلکی؛ عدم محدودیت عقول؛ حرکت جوهری.

◊ مبانی فلسفی عشق از منظر ابن سینا و ملاصدرا محمدحسین خلیلی، قم، بوستان کتاب قم، ۳۲۴ ص، وزیری.

مؤلف در این کتاب مبانی فلسفی عشق را از منظر بوعلی سینا و ملاصدرا بررسی و با هم مقایسه می‌کند. ابن سینا چهره برجسته مکتب مشایی است و از تفکر برهانی و استدلال عقلانی بهره می‌جوید که از آن به حکمت بحشی نیز تعبیر می‌کنند و صدرالمثلهین بنیانگذار حکمت متعالیه است که بین قرآن و برهان و عرفان هماهنگی به وجود آورده است. مباحث کتاب ذیل این عناوین به طبع رسیده است: کلیات و مقدمات، سریان عشق در تمام هویات (موجودات)، عشق در بسایط سه‌گانه، عشق نباتی یا عشق در قوای نباتی، عشق حیوانی یا عشق در نفوس حیوانی و عشق انسانی یا عشق در نفوس انسانی.

◊ دفتر عقل و آیت عشق

غلامحسین ابراهیمی دینانی، تهران، طرح نو، مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، ۵۴۸ ص، ج ۳، رقی.

نویسنده در این کتاب که مجلد سوم مجموعه حاضر است، اندیشه‌های بزرگانی چون نجم‌الدین کبری، نجم‌الدین رازی، فریدالدین عطار، باباطاهر عریان، حکیم ترمذی، ابن سبعین، روزبهان بقلی، و صدرالدین شیرازی را درباره عقل و عشق بررسی نموده است. در این مجموعه کوشش شده تا نشان داده شود که منشأ پیدایش عقل و عشق امری واحد و یگانه است و در پایان سیر و سلوک و سرانجام تطورات و تکامل انسان نیز متحد و همراه خواهند بود. این واقعیت نیز به هیچ‌وجه قابل انکار نیست که در طی مراحل زندگی و برخی از مراتب هستی انسان، ممکن است عشق و عقل از یک‌دیگر فاصله بگیرند و حتی به نكوهش شدید از یکدیگر نیز زبان بگشایند. این جدایی و فاصله‌ای که ممکن است میان عقل و عشق پیدا شود

به اختلاف و تفاوت در مراتب آنها مربوط می‌شود. یعنی آنجا که عقل در یک مرحله و موضع خاص، متوقف گشته و از سیر به مراتب بالاتر باز می‌ماند، مورد نکوهش عشق واقع می‌شود. چنان‌که عشق نیز وقتی به امور پست و فرومایه تعلق پیدا کند در آن جا وابسته و اسیر شود از نکوهش‌های عقل برکنار نخواهد ماند.

◀ قرآن و حدیث

◊ میراث حدیث شیعه

مهدی مهریزی، علی صدرایی خوبی، قم، دارالحدیث، ۱۳۸۲، ۵۵۹ ص، ج ۱۱.

میراث حدیث شیعه عنوان سلسله دفت‌هایی است که به عرصه آثار و نوآوری‌های علمای شیعه در حوزه حدیث و علوم حدیث نظر دارد.

در این مجموعه رساله‌های کوتاهی که در حجم یک کتاب نیستند و تاکنون منتشر نشده یا به شکل مطلوبی در اختیار محققان قرار نگرفته است، تصحیح و احیا می‌شوند.

هر دفتر از این مجموعه به ترتیب شامل پنج بخش متون حدیث و دعا، شرح و ترجمه حدیث و دعا، علوم حدیث، اجازات و شرح حال محدثان و معرفی نسخه است.

در بخش اول جلد یازدهم این مجموعه فضایل شهر رجب و الاثنا عشریه مورد تحقیق قرار گرفته است. در بخش دوم «زبور العارفین» علی قلی‌خان بن قرچقای خان ترکمانی قمی (قرن ۱۱ق) معرفی و بررسی شده است و المراسح (میرزا محمدبن محمدهادی نائینی) (قرن ۱۳ق) و فهرس الصدردیه فی الاجازات العلیه، تحقیقات بخش سوم این مجموعه است. در بخش معرفی

نسخه نآز كتاب الدعاء و شرح دعای عرفه معرفی شده است .

◀ اخلاق و تعلیم و تربیت

◊ آیین جوانمردی

هانری کوربن؛ مترجم: احسان ذراقی، تهران، سخن، ۲۳۴ ص، وزیری.

كتاب از دو بخش اصلی تشکیل یافته است. بخش نخست، ابتدا متضمن مطالبی در آیین جوانمردی است. افزون بر آن، نویسنده درباره فتوت نامه های فارسی اطلاعاتی به دست می دهد، از جمله خاطر نشان می کند: «فتوت نامه مشتمل بر مجموعه ای از اصول و قواعد شوالیه گری معنوی است و همه رساله های آن از وجوه مشترکی برخوردار است و گواه دیگری بر این است که شوالیه گیری پیشینه ای کهن دارد. مراد، بحث و جدل درباره به اصطلاح دعاوی و تاریخی و یا ارائه اسناد و مدارک مضبوط نیست، بلکه منظور، بیان همت و حمیت جوانمردانه گروهی است که به تعهدات معنوی دست یازیده اند. در پرتو چنین نگرشی و برداشتی است که می خواهیم با این بررسی و بدون آن که توجه یا تفسیری از ناحیه خود آورده باشیم، ویژگی های فتوت را آشکار سازیم.» در بخش نخست همچنین هفت فتوت نامه معرفی و بررسی می شود که عبارتند از: فتوت نامه عبدالرزاق کاشانی، دو فتوت نامه از شهاب الدین عمر سهروردی، فتوت نامه نجم الدین زرکوب تبریزی، فتوت نامه درویش علی بن یوسف کرکهری، و فتوت نامه چیت سازان. مؤلف درباره این فتوت نامه ها می گوید: اندیشه غالب در همه این رساله ها که بایستی

آن را سرچشمه فتوت شمرد، اهمیت عهد و میثاق، کیفیت آن، قلمرو نهانی این عهد و میثاق متأثر از سابقه و تاریخ آن است... در بخش دوم نیز ۱۹ مقاله از نویسندگان ایرانی و خارجی درباره آیین جوانمردی و فتوت درج گردیده است.

◀ تاریخ و شرح حال

◊ پژوهشی دقیق در زندگانی امام علی بن موسی الرضا(ع)

باقر شریف قرشی؛ مترجم: جاسم رشید، سید محمد صالحی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۶۲۴ ص، ج ۲، وزیری.

در جلد دوم کتاب زندگانی امام رضا(ع) و برخی مسائل تاریخی، اعم از ولایتعهدی آن حضرت و سرانجام آن شرح و بررسی شده است. از دیگر مطالب کتاب درج سخنان کلامی، احکام شرعی و مجموعه سخنان حکمت آمیز امام رضا(ع) است که افزون بر آن، اصحاب و راویان احادیث امام معرفی شده اند.

◊ پاره ای از خورشید: گفته ها و ناگفته ها از

زندگی استاد شهید مرتضی مطهری حمیدرضا سید ناصری، امیررضا ستوده، تهران، مؤسسه دارالذکر، ۵۶۸ ص، وزیری.

مجموعه حاضر در سه فصل تنظیم شده است. فصل نخست (مطهری به روایت مطهری) بخش هایی از آثار شهید که گوشه ای از زندگی نامه او را شامل می شود، نقل شده است. فصل دوم (مطهری به روایت خانواده) به خاطرات اعضای خانواده شهید مطهری اختصاص دارد. فصل سوم (مطهری به روایت یاران و شاگردان) نیز شامل خاطرات یاران، همراهان و شاگردان ایشان است

که به ترتیب الفبای نام خانوادگی راویان تدوین شده است.

◊ زندگانی نامه آیت الله العظمی سید محمدرضا گلپایگانی

محمد مهدی امامی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۶۱۶ ص، وزیری.

فصل اول کتاب حاضر به وضعیت خانوادگی، زندگانی علمی-مذهبی، ویژگی های اخلاقی، تدریس و فعالیت های آموزشی و خدمات رفاهی آیت الله گلپایگانی اختصاص دارد. در فصل دوم، زندگانی سیاسی و مبارزاتی وی بیان شده است. در این فصل ابتدا رابطه بین دین و سیاست از دیدگاه وی بررسی شده سپس مواضع ایشان نسبت به اصلاحات ارضی، انجمن های ایالتی و ولایتی، انقلاب سفید، حمله به مدرسه فیضیه، قیام ۱۵ خرداد، تبعید امام خمینی (ره) و موضوعاتی از این قبیل بازگو گردیده است.

◀ ادبیات

◊ نیمه شبی در حله

مظفر سالاری، قم، کتاب طه و بوستان کتاب قم، ۱۳۸۲، ۲۴۰ ص.

نیمه شبی در حله، افزون بر برخورداری از آنچه یک داستان را خواندنی و ماندگار می سازد، راهی نو در پرداختن به موضوعات تاریخی-اجتماعی و دینی را می گشاید.

روح کلی این داستان، نمادی از حقانیت شیعه و مکتب اهل بیت(ع) و باورهای ناب پیروان ولایت است. داستانی که در حله اتفاق می افتد و ماجرای شگفت اسماعیل هرقلی و تشریف او به محضر حضرت محمد(ص) و شفا یافتن قهرمان داستان، کشش معنوی و جاذبه خاصی دارد که قصه را خواندنی می سازد.